

Privremena verzija

PRESUDA SUDA (osmo vije?e)

5. prosinca 2019.(*)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Socijalna sigurnost radnika migranata – Uredba (EZ) br. 883/2004 – Prijevremena starosna mirovina – Prihvatljivost – Iznos ostvarene mirovine koji mora biti viši od najnižeg zakonskog iznosa – Uzimanje u obzir samo mirovine ste?ene u predmetnoj državi ?lanici – Neuzimanje u obzir prijevremene starosne mirovine ste?ene u drugoj državi ?lanici – Razli?ito postupanje s radnicima koji su se koristili svojim pravom na slobodno kretanje”

U spojenim predmetima C-398/18 i C-428/18,

povodom zahtjevâ za prethodnu odluku na temelju ?lanka 267. UFEU-a, koje je uputio Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Visoki sud Galicije, Španjolska), odlukama od 25. svibnja i od 13. lipnja 2018., koje je Sud zaprimio 15. lipnja odnosno 28. lipnja 2018., u postupcima

Antonio Bocero Torrico (C-398/18),

Jörg Paul Konrad Fritz Bode (C-428/18)

protiv

Instituto Nacional de la Seguridad Social,

Tesorería General de la Seguridad Social,

SUD (osmo vije?e),

u sastavu: L. S. Rossi, predsjednica vije?a, J. Malenovský i F. Biltgen (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: G. Hogan,

tajnik: L. Carrasco Marco, administratorica,

uzimaju?i u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 2. svibnja 2019.,

uzimaju?i u obzir o?itovanja koja su podnijeli:

- za A. Bocera Torrica i J. P. K. F. Bodea, J. A. André Veloso i A. Vázquez Conde, *abogados*,
 - za Instituto Nacional de la Seguridad Social i Tesoreríju General de la Seguridad Social, P. García Perea, R. Dívar Conde i M. L. Baró Pazos, *letradas*,
 - za španjolsku vladu, L. Aguilera Ruiz, u svojstvu agenta,
 - za Europsku komisiju, N. Ruiz García, D. Martin i B.-R. Killmann, u svojstvu agenata,
- saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 11. srpnja 2019.,

donosi sljede?u

Presudu

1 Zahtjevi za prethodnu odluku odnose se na tuma?enje ?lanka 48. UFEU-a i Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vije?a od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL 2004., L 166, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku poglavje 5., sve?ak 3., str. 160.).

2 Zahtjevi su upu?eni u okviru spora izme?u Antonija Bocera Torrica, s jedne strane, te Instituta Nacional de la Seguridad Social (Državni zavod za socijalno osiguranje, Španjolska) (u dalnjem tekstu: INSS) i Tesorerije General de la Seguridad Social (Op?ariznica za socijalno osiguranje), s druge strane, te u okviru spora izme?u Jörga Paula Konrada Fritza Bodea i tih dvaju tijela o odbijanju njihova zahtjeva za priznanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Uvodna izjava 9. Uredbe br. 883/2004 glasi:

„Sud je nekoliko puta dao mišljenje o mogu?nosti jednakog postupanja s davanjima, dohotkom i ?injenicama; ovo bi na?elo trebalo izri?ito usvojiti i razviti ga, poštuj?i sadržaj i duh sudskih odluka.”

4 U ?lanku 1. to?ki (x) te uredbe izraz „prijevremena starosna mirovina” definiran je kao mirovina koja se stje?e prije uobi?ajene dobi za priznavanje prava na mirovinu i koja se i dalje ostvaruje nakon što osoba napuni spomenutu dob ili se zamjenjuje drugom starosnom mirovinom.

5 Na temelju ?lanka 3. stavka 1. to?ke (d) navedene uredbe, ona se primjenjuje na sve zakonodavstvo o granama socijalne sigurnosti koje se odnose, me?u ostalim, na davanja za slu?aj starosti.

6 ?lanak 4. te uredbe, naslovjen „Jednakost postupanja”, odre?uje:

„Ako ovom Uredbom nije druga?ije predvi?eno, osobe na koje se ona primjenjuje uživaju ista prava na davanja i podliježu istim obvezama, u skladu sa zakonodavstvom svake države ?lanice kao i njezini državljeni.”

7 ?lanak 5. Uredbe br. 883/2004, naslovjen „Jednako postupanje s davanjima, dohotkom, ?injenicama ili doga?ajima”, predvi?a:

„Ako ovom Uredbom nije druk?ije predvi?eno, a u smislu posebno utvr?enih provedbenih propisa, primjenjuje se sljede?e:

(a) ako na temelju zakonodavstva nadležne države ?lanice primanje davanja iz sustava socijalne sigurnosti i drugog dohotka ima odre?ene pravne u?inke, odgovaraju?e odredbe tog zakonodavstva tako?er se primjenjuju na primanje istovjetnih davanja ostvarenih na temelju zakonodavstva druge države ?lanice ili na dohodak ostvaren u drugoj državi ?lanici;

(b) ako se na temelju zakonodavstva nadležne države ?lanice pravni u?inci pripisuju pojavi odre?enih ?injenica ili doga?aja, ta država ?lanica uzima u obzir sli?ne ?injenice ili doga?aje koji nastanu u bilo kojoj državi ?lanici kao da su nastali na njihovom državnom podru?ju.”

8 Sukladno ?lanku 6. te uredbe, naslovlenom „Zbrajanje razdoblja”:

„Ako ovom Uredbom nije druk?ije predvi?eno, nadležna ustanova države ?lanice ?ije zakonodavstvo uvjetuje:

– stjecanje, zadržavanje, trajanje ili ponovnu uspostavu prava na davanja,

[...]

navršenim razdobljima osiguranja, zaposlenja, samozaposlenja ili boravišta, u mjeri u kojoj je to potrebno, uzima u obzir razdoblja osiguranja, zaposlenja, samozaposlenja ili boravišta navršena prema zakonodavstvu bilo koje druge države ?lanice kao da se radi o razdobljima navršenim prema zakonodavstvu koje primjenjuje.”

9 U poglavljiju 5. glave III. navedene uredbe, koje sadržava odredbe koje se odnose na starosne i obiteljske mirovine, ?lanak 52. te uredbe, naslovlen „Priznavanje davanja”, u stavku 1. odre?uje

„Nadležna ustanova odre?uje pripadaju?i iznos davanja:

(a) na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, samo ako su uvjeti za stjecanje prava na davanja ispunjeni isklju?ivo prema nacionalnom pravu (samostalno davanje);

(b) putem odre?ivanja teoretskog iznosa i nakon tog stvarnog iznosa (razmjerni dio davanja), kako slijedi:

i. teoretski iznos davanja jednak je davanju koje bi odre?ena osoba mogla zatražiti kad bi sva razdoblja osiguranja i/ili boravišta, navršena na temelju zakonodavstava drugih država ?lanica, bila navršena na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje na dan priznavanja prava na davanje. Ako na temelju tog zakonodavstva iznos ne ovisi o trajanju navršenih razdoblja, taj se iznos smatra teoretskim iznosom;

ii. nadležna ustanova tada utvr?uje stvarni iznos razmjernog davanja, primjenjuju?i na teoretski iznos omjer izme?u trajanja razdoblja navršenih prije nastanka osiguranog slu?aja prema zakonodavstvu koje primjenjuje i ukupnog trajanja razdoblja navršenih prije nastanka osiguranog slu?aja na temelju zakonodavstva svih država ?lanica na koje se to odnosi.”

10 ?lanak 58. te uredbe, koji je tako?er sadržan u navedenom poglavljju, a naslovlen je „Priznavanje prava na dodatak”, glasi kako slijedi:

„1. Korisnik davanja na koje se primjenjuje ovo poglavje ne može u državi ?lanici boravišta na temelju ?ijeg zakonodavstva mu pripada davanje primati davanje niže od najnižeg davanja odre?enog tim zakonodavstvom za razdoblja osiguranja ili boravišta jednaka svim razdobljima uzetim u obzir za davanje u skladu s ovim poglavljem.

2. Nadležna ustanova te države ?lanice mu pla?a kroz cijelo razdoblje boravišta na njezinom državnom podru?ju dodatak jednak razlici ukupnih davanja predvi?enih na temelju ovog poglavlja i iznosa najnižeg davanja.”

Španjolsko pravo

11 Ley General de la Seguridad Social (Op?i zakon o socijalnom osiguranju), ?iji je pro?iš?eni tekst odobren Real Decretom Legislativo 8/2015 (Kraljevska zakonodavna uredba 8/2015) od 30. listopada 2015. (BOE br. 261 od 31. listopada 2015.), u verziji koja se primjenjivala na dan nastanka ?injenica o kojima je rije? u glavnim postupcima (u dalnjem tekstu: LGSS), u ?lanku 208. stavku 1. predvi?ao je:

„Prepostavke za priznanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu na zahtjev zainteresirane osobe su:

- (a) navršena dob koja je najviše dvije godine manja od dobi koja se u svakom slu?aju primjenjuje u skladu s odredbama ?lanka 205. stavka 1. to?ke (a), pri ?emu se u tu svrhu ne primjenjuju koeficijenti smanjenja iz ?lanka 206.
- (b) dokaz o stvarnom razdoblju uplate doprinosa od barem 35 godina, pri ?emu se u tu svrhu ne uzima u obzir proporcionalni dio za bonuse. [...]
- (c) u slu?aju da su ispunjene op?e i posebne prepostavke za navedeni na?in umirovljenja, iznos ostvarene mirovine mora biti ve?i od iznosa najniže mirovine na koju predmetna osoba ima pravo zbog svoje obiteljske situacije s navršenih 65 godina života. U protivnom, predmetna osoba nema pravo na ovaj oblik prijevremene starosne mirovine.”

12 ?lankom 14. stavkom 3. Real Decreto 1170/2015, sobre revalorización de pensiones del sistema de seguridad social y de otras prestaciones sociales públicas para el ejercicio 2016 (Kraljevska uredba 1170/15 o ponovnom odre?ivanju mirovina iz sustava socijalnog osiguranja i drugih javnih socijalnih davanja za 2016.) od 29. prosinca 2015. (BOE br. 312 od 30. prosinca 2015.) odre?eno je:

„Ako je nakon primjene odredbi iz prethodnog stavka zbroj iznosa mirovina koje španjolsko i inozemno zakonodavstvo priznaju na temelju dvostranih ili vi?estranih sporazuma o socijalnom osiguranju manji od iznosa najniže mirovine koja se ispla?uje u Španjolskoj, osiguraniku se, ako boravi na državnom podru?ju i ispunjava potrebne zahtjeve propisane op?im pravilima, jam?i razlika izme?u zbroja priznatih španjolskih i inozemnih mirovina i navedenog najnižeg iznosa.

Kad je rije? o mirovinama koje su ure?ene uredbama [Europske] unije o socijalnom osiguranju, primjenjuju se odredbe ?lanka 50. Uredbe Vije?a (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i ?lanove njihovih obitelji koji se kre?u unutar Zajednice [, u verziji koja je izmijenjena i ažurirana Uredbom Vije?a (EZ) br. 118/97 od 2. prosinca 1996. (SL 1997., L 28, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 7., str. 7.), kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1992/2006 Europskog parlamenta i Vije?a od 18. prosinca 2006. (SL 2006., L 392, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 1., str. 260.] i ?lanka 58. [Uredbe br. 883/2004].

[...]

Glavni postupci i prethodna pitanja

13 A. Bocero Torrico, koji je rođen 15. prosinca 1953., INSS-u je 16. prosinca 2016. podnio zahtjev za priznanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu. Na dan podnošenja tog zahtjeva mogao je dokazati da je uplatio doprinose za 9947 dana u Španjolskoj te za 6690 dana u Njemačkoj. Stvarni iznos starosne mirovine na koju ima pravo u Njemačkoj je 507,35 eura, dok je iznos koji bi mogao zahtijevati u Španjolskoj na ime prijevremene starosne mirovine 530,15 eura.

14 J. P. K. F. Bode, koji je rođen 4. lipnja 1952., INSS-u je 31. svibnja 2015. podnio zahtjev za priznanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu. Na dan podnošenja tog zahtjeva mogao je dokazati da je uplatio doprinose za 2282 dana u Španjolskoj te za 14 443 dana u Njemačkoj. U potonjoj državi žlanici ostvaruje pravo na mirovinu u stvarnom iznosu od 1185,22 eura. Prema mišljenju J. P. K. F. Bodea, iznos koji bi mogao zahtijevati u Španjolskoj na temelju prijevremene starosne mirovine je 206,60 eura. Prema izračunima INSS-a, iznos potonjeg davanja je 99,52 eura.

15 Navedeni zahtjevi za mirovine odbijeni su jer iznos potonjih ne doseže najniži mjesecni iznos na koji žalitelji u glavnim postupcima imaju pravo zbog svoje obiteljske situacije na svoj 65. rođendan, odnosno 784,90 eura u slučaju A. Bocera Torrica i 782,90 u slučaju J. P. K. F. Bodea. Nakon što su mu zainteresirane osobe podnijele žalbe, INSS je potvrđio to odbijanje.

16 Tužba koju je A. Bocero Torrico podnio protiv INSS-a i Organizacionice za socijalno osiguranje Juzgadu de lo Social nº 2 de Ourense (Radni sud br. 2 u Ourenseu, Španjolska) te ona koju je J. P. K. F. Bode podnio protiv tih tijela Juzgadu de lo Social nº 2 de A Coruña (Radni sud br. 2 u A Coruñi, Španjolska) odbijene su. Ti sudovi smatrali su da je iznos „ostvarene mirovine” u smislu članka 208. stavka 1. točke (c) LGSS-a, koji mora biti viši od iznosa najniže mirovine na koju zainteresirana osoba ima pravo s navršenih 65 godina života kako bi ostvarila pravo na prijevremenu starosnu mirovinu, iznos stvarne mirovine koju je dužna isplati Kraljevina Španjolska. Oni su se oslanjali na cilj španjolskog zakonodavstva, koji je svrha izbjegavanje plananja dodatka do iznosa najniže zakonske starosne mirovine osobama koje još nisu navršile zakonsku dob za umirovljenje zadržavajući ih na tržištu rada.

17 Žalitelji u glavnim postupcima podnijeli su žalbu protiv presuda navedenih sudova Tribunalu Superior de Justicia de Galicia (Visoki sud Galicije, Španjolska). Taj sud ističe da, na temelju članka 14. stavka 3. Kraljevske uredbe 1170/2015, španjolsko zakonodavstvo dopušta dodjelu dodatka na mirovinu samo za razliku između ukupnih davanja koja se duguju u skladu s propisima Unije i najniže mirovine u Španjolskoj. Slijedom toga, trebalo bi uzeti u obzir mirovine koje su stvarno isplaćene A. Boceru Torricu i J. P. K. F. Bodeu kako u Španjolskoj tako i u Njemačkoj na što in da nijedan od njih ne može zahtijevati dodatak na mirovinu. Stoga oni ne opterećuju španjolski sustav socijalnog osiguranja.

18 Sud koji je uputio zahtjev pita se predstavlja li na što in na koji INSS tumači izraz „ostvarena mirovina” iz članka 208. stavka 1. točke (c) LGSS-a za potrebe utvrđivanja postojanja prava radnika na prijevremenu starosnu mirovinu, odnosno uzimajući u obzir samo stvarnu mirovinu koju je dužna isplati Kraljevina Španjolska, diskriminaciju koja se protivi pravu Unije. On ističe da bi radnik koji ima pravo na mirovinu koju su dužne isplati barem dvije države žlanice mogao ne ostvarivati pravo na prijevremenu starosnu mirovinu, dok bi ga radnik koji ima pravo na mirovinu u istom iznosu koju je dužna isplati samo Kraljevina Španjolska ostvarivao.

19 U tim je okolnostima Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Visoki sud Galicije) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje, koje je postavljeno u istovjetnom obliku u predmetima C-398/18 i C-428/18:

„Treba li žlanak 48. UFEU-a tumačiti na što in da mu se protivi nacionalni propis koji kao uvjet za ostvarivanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu nalaže da je iznos ostvarene mirovine viši

od iznosa najniže mirovine na koju bi predmetna osoba imala pravo na temelju istog nacionalnog propisa, pri čemu se izraz „ostvarena mirovina“ mora tumačiti kao stvarna mirovina koju isplaćuje samo nadležna država ili ustanica (u ovom slučaju Španjolska), a ne ustanava se stvarna mirovina koju bi toj osobi, na temelju davanja iste prirode, mogla isplaćivati jedna ili više drugih država ili ustanica?“

20 Odlukom predsjednika Suda od 25. srpnja 2018. predmeti C-398/18 i C-428/18 spojeni su u svrhu pisanog i usmenog dijela postupka i u svrhu donošenja presude.

O prethodnom pitanju

21 Uvodno valja istaknuti da, iako se prethodno pitanje izričito odnosi na članak 48. UFEU-a, sud koji je uputio zahtjev u obrazloženjima svojih odluka kojima se upućuje prethodno pitanje navodi odredbe Uredbe br. 883/2004.

22 S tim u vezi valja utvrditi da su prijevremene starosne mirovine poput onih o kojima je riječ u glavnim postupcima obuhvaćene područjem primjene te uredbe. Naime, na temelju njezina članka 3. stavka 1. točke (d), ona se primjenjuje na zakonodavstvo o davanjima za slučaj starosti. Usto, izraz „prijevremena starosna mirovina“ definiran je u članku 1. točki (x) navedene uredbe.

23 U tim okolnostima pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev treba ispitati s obzirom na Uredbu br. 883/2004 (vidjeti analogijom presude od 18. siječnja 2007., Celozzi, C-332/05, EU:C:2007:35, t. 14. i od 18. prosinca 2014., Larcher, C-523/13, EU:C:2014:2458, t. 29.).

24 Stoga valja smatrati da sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjem u biti pita treba li odredbe Uredbe br. 883/2004 tumačiti na način da im se protivi zakonodavstvo države ili ustanice koje kao pretpostavku za ostvarivanje prava radnika na prijevremenu starosnu mirovinu nalaže da je iznos ostvarene mirovine viši od iznosa najniže mirovine na isplatu koje bi taj radnik imao pravo kad navrši zakonsku dob za umirovljenje na temelju tog zakonodavstva, pri čemu se izraz „ostvarena mirovina“ mora tumačiti kao da se odnosi na mirovinu koju je dužna isplaćivati samo ta država ili ustanica, a ne odnosi se na mirovinu koju bi navedeni radnik mogao ostvariti na temelju istovjetnih davanja koju je dužna isplaćivati neka druga država ili ustanica ili više njih.

25 Što se tiče odredbe španjolskog prava o kojoj je riječ u glavnim postupcima, odnosno članku 208. stavku 1. točki (c) LGSS-a, injenica da ta odredba uvjetuje ostvarivanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu time da je iznos ostvarene mirovine viši od iznosa najniže mirovine na koju bi zainteresirana osoba imala pravo kad navrši zakonsku dob za umirovljenje nije tako dovedena u pitanje u glavnim postupcima.

26 S tim u vezi valja utvrditi da se nijedna odredba glave I. Uredbe br. 883/2004, koja sadržava njezine opće odredbe, ni njezine glave II. poglavija 5., kojim su obuhvaćene posebne odredbe koje se, međutim, primjenjuju na starosne mirovine, ne protivi takvom pravilu.

27 Osobito, iz članka 58. navedene uredbe – koji predviđa da korisnik starosne mirovine ne može primati davanje niže od najnižeg davanja određenog zakonodavstvom države ili ustanice boravišta i da mu nadležna ustanova te države ili ustanice prema potrebi isplaćuje dodatak jednak razlici ukupnih dugovanih davanja i iznosa najnižeg davanja – ne proizlazi da je država ili ustanica dužna dodijeliti prijevremenu starosnu mirovinu ako iznos te mirovine na koji potonji ima pravo ne doseže iznos najniže mirovine koju će primati kada navrši zakonsku dob za umirovljenje.

28 Međutim, žalitelji u glavnim postupcima osporavaju injenicu da, kada nadležne institucije i španjolski sudovi utvrđuju postojanje prava na prijevremenu starosnu mirovinu, one pojmu „ostvarena mirovina“ tumačiti kao da se odnosi samo na mirovinu koju je dužna isplaćivati

Kraljevina Španjolska, a ne i na mirovine koje su dužne isplati druge države ?lanice na koje bi zainteresirana osoba eventualno imala pravo.

29 Što se ti?e, kao prvo, odredbi Uredbe br. 883/2004 koje su primjenjive u takvim okolnostima, valja podsjetiti na to da ?lanak 5. te uredbe sadržava na?elo jednakog postupanja. Iz njezine uvodne izjave 9. proizlazi da je zakonodavac Unije u tekstu navedene uredbe želio unijeti na?elo sudske prakse jednakog postupanja s davanjima, dohocima i ?injenicama kako bi se to na?elo razvilo, poštuj?i sadržaj i duh sudske odluke Suda (presuda od 21. sije?nja 2016., Vorarlberger Gebietskrankenkasse i Knauer, C-453/14, EU:C:2016:37, t. 31.).

30 S tim u vezi, ?lanak 5. to?ka (a) Uredbe br. 883/2004 predvi?a da se, ako na temelju zakonodavstva nadležne države ?lanice primanje davanja iz sustava socijalne sigurnosti i drugog dohotka ima odre?ene pravne u?inke, odgovaraju?e odredbe tog zakonodavstva tako?er primjenjuju na primanje istovjetnih davanja ostvarenih na temelju zakonodavstva druge države ?lanice ili na dohodak ostvaren u drugoj državi ?lanici.

31 Kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u to?ki 45. svojeg mišljenja, valja smatrati da je ta odredba primjenjiva na situacije poput onih o kojima je rije? u glavnim postupcima. Naime, „primanje davanja iz sustava socijalne sigurnosti” u smislu navedene odredbe treba smatrati mirovinom na koju žalitelji u glavnim postupcima imaju pravo. Na temelju ?lanka 208. stavka 1. to?ke (c) LGSS-a, pravo na tu mirovinu, ako njezin iznos prekora?i iznos najniže mirovine koja se primjenjuje u trenutku navršavanja zakonske dobi za umirovljenje, proizvodi pravni u?inak koji se sastoji od toga da potonji ostvaruju pravo na prijevremenu starosnu mirovinu.

32 Suprotno tomu, za razliku od onoga što žalitelji u glavnim postupcima tvrde u svojim pisanim o?itovanjima, ?injeni?ne situacije u glavnim predmetima nisu obuhva?ene ?lankom 6. Uredbe br. 883/2004. Naime, taj ?lanak, naslovjen „Zbrajanje razdoblja”, predvi?a da država ?lanica, radi utvr?ivanja stjecanja prava na davanja iz sustava socijalnog osiguranja, uzima u obzir razdoblja osiguranja, zaposlenja, samozaposlenja ili boravka navršena prema zakonodavstvu drugih država ?lanica, dok je u predmetnom slu?aju rije? o tome treba li iznos mirovina na koje žalitelji imaju pravo u drugoj državi ?lanici uzeti u obzir za utvr?ivanje postojanja prava na prijevremenu starosnu mirovinu.

33 Isto tako, radi davanja odgovora na pitanje suda koji je uputio zahtjev ne primjenjuje se ?lanak 52. stavak 1. to?ka (b) Uredbe br. 883/2004, na koji se tako?er pozivaju žalitelji u glavnim postupcima. Naime, i ta se odredba odnosi na zbrajanje razdoblja osiguranja ili boravka navršenih na temelju zakonodavstava svih predmetnih država ?lanica. Usto, ona se ne odnosi na stjecanje prava na starosnu mirovinu, nego na izra?un iznosa dugovanih davanja (vidjeti u tom smislu, kad je rije? o odgovaraju?im odredbama Uredbe br. 1408/71, u verziji koja je izmijenjena i ažurirana Uredbom br. 118/97, kako je izmijenjena Uredbom br. 1992/2006, presudu od 3. svibnja 2011., Tomaszewska, C-440/09, EU:C:2011:114, t. 22. i navedenu sudsку praksu).

34 Kao drugo, valja ispitati uskla?enost odredbe nacionalnog prava poput ?lanka 208. stavka 1. to?ke (c) LGSS-a, kako ga tuma?e nadležne institucije i nacionalni sudovi, s ?lankom 5. to?kom (a) Uredbe br. 883/2004.

35 Na temelju potonje odredbe, radi primjene nacionalnog pravnog pravila poput ?lanka 208. stavka 1. to?ke (c) LGSS-a, nadležna tijela predmetne države ?lanice trebaju uzeti u obzir ne samo primanje davanja iz sustava socijalne sigurnosti koja je zainteresirana osoba ostvarila na temelju zakonodavstva te države nego i primanje istovjetnih davanja ostvarenih u svakoj drugoj državi ?lanici.

36 Kad je rije? o starosnim mirovinama, Sud je ve? imao priliku tuma?iti pojma „istovjetnih

davanja" iz navedenog ?lanka 5. to?ke (a) kao da se odnosi na dvije starosne mirovine koje su usporedive s obzirom na cilj koji se nastoji posti?i tim davanjima i propisima kojima su ona uspostavljena (vidjeti u tom smislu presudu od 21. sije?nja 2016., Vorarlberger Gebietskrankenkasse i Knauer, C-453/14, EU:C:2016:37, t. 33. i 34.).

37 ?ini se da iz spisa kojim Sud raspolaže proizlazi da su starosne mirovine na koje žalitelji u glavnim postupcima imaju pravo u Njema?koj u tom smislu istovjetne mirovinama koje bi oni mogli zahtijevati u Španjolskoj na ime prijevremene starosne mirovine, provjera ?ega je ipak na sudu koji je uputio zahtjev.

38 Iz toga slijedi da se ?lanku 5. to?ki (a) Uredbe br. 883/2004 protivi tuma?enje pojma „ostvarena mirovina“ poput onoga iz ?lanka 208. stavka 1. to?ke (c) LGSS-a, koje se odnosi samo na mirovinu koju je dužna ispla?ivati Kraljevina Španjolska, a ne i na onu na koju žalitelji u glavnim postupcima imaju pravo u Njema?koj.

39 Taj zaklju?ak potvr?uje ispitivanje situacija o kojima je rije? u glavnim postupcima s obzirom na na?elo jednakog postupanja, ?iji je poseban izraz jednako postupanje s davanjima, dohotkom, ?injenicama i doga?ajima iz njezina ?lanka 5. (vidjeti u tom smislu presudu od 21. velja?e 2008., Klöppel, C-507/06, EU:C:2008:110, t. 22.).

40 S tim u vezi, valja podsjetiti na to da na?elo jednakog postupanja, kako je sadržano u ?lanku 4. Uredbe br. 883/2004, ne zabranjuje samo izravnu diskriminaciju na temelju državljanstva korisnika sustava socijalnog osiguranja nego i sve druge prikrivene oblike diskriminacije koji primjenom drugih kriterija razlikovanja stvarno dovode do istog rezultata (vidjeti analogijom presudu od 22. lipnja 2011., Landtová, C-399/09, EU:C:2011:415, t. 44. i navedenu sudsку praksu).

41 Tako valja smatrati neizravno diskriminatornim prepostavke nacionalnog prava koje, iako se primjenjuju neovisno o nacionalnosti, u bitnome ili u velikoj ve?ini poga?aju radnike migrante kao i prepostavke koje se primjenjuju bez razlike, a mogu ih lakše ispuniti nacionalni radnici nego radnici migranti ili i one koje mogu osobito našteti potonjima (presuda od 22. lipnja 2011., Landtová, C-399/09, EU:C:2011:415, t. 45. i navedena sudska praksa).

42 Me?utim, odbijanje nadležnih tijela države ?lanice da za potrebe utvr?ivanja postojanja prava na prijevremenu starosnu mirovinu uzmu u obzir mirovinska davanja na koja radnik koji se koristio svojim pravom na slobodno kretanje ima pravo u drugoj državi ?lanici može tog radnika staviti u situaciju koja je nepovoljnija od one u kojoj se nalazi radnik koji je cijeli svoj radni staž ostvario u prvoj državi ?lanici.

43 Me?utim, nacionalno zakonodavstvo poput onoga o kojem je rije? u glavnim postupcima može se opravdati u mjeri u kojoj se njime nastoji posti?i cilj u op?em interesu, pod uvjetom da je prikladno za njegovo ostvarenje i da ne prekora?uje ono što je nužno za njegovo postizanje (vidjeti u tom smislu osobito presudu od 18. prosinca 2014., Larcher, C-523/13, EU:C:2014:2458, t. 38.).

44 S tim u vezi, INSS i španjolska vlada na raspravi su naveli da je cilj primjene prepostavke dosezanja iznosa najniže mirovine na koju zainteresirana osoba ima pravo kad navrši zakonsku dob za umirovljenje, za potrebe ostvarivanja prava na prijevremenu starosnu mirovinu, smanjiti odlaske u takvu mirovinu. Usto, time što isklju?uje pravo na prijevremenu starosnu mirovinu u slu?ajevima u kojima bi njezin iznos koji bi mogla zahtijevati zainteresiranoj osobi davao pravo na dodatak na mirovinu, ta prepostavka omogu?uje izbjegavanje dodatnog optere?enja španjolskog sustava socijalnog osiguranja.

45 Me?utim, kao što je to nezavisni odvjetnik istaknuo u to?ki 49. svojeg mišljenja, ?ak i kad bi

takva razmatranja mogla predstavljati ciljeve u op?em interesu u smislu sudske prakse navedene u to?ki 42. ove presude, argumenti koje su istaknuli INSS i španjolska vlada ne mogu opravdati diskriminatornu primjenu takve pretpostavke na štetu radnika koji se koriste svojim pravom na slobodno kretanje.

46 S obzirom na prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da ?lanak 5. to?ku (a) Uredbe br. 883/2004 treba tuma?iti na na?in da mu se protivi zakonodavstvo države ?lanice koje kao pretpostavku za ostvarivanje prava radnika na prijevremenu starosnu mirovinu nalaže da je iznos ostvarene mirovine viši od iznosa najniže mirovine na isplatu koje bi taj radnik imao pravo kad navrši zakonsku dob za umirovljenje na temelju tog zakonodavstva, pri ?emu se izraz „ostvarena mirovina“ mora tuma?iti kao da se odnosi na mirovinu koju je dužna ispla?ivati samo ta država ?lanica, a ne odnosi se na mirovinu koju bi navedeni radnik mogao ostvariti na temelju istovjetnih davanja koju je dužna ispla?ivati neka druga država ?lanica ili više njih.

Troškovi

47 Budu?i da ovaj postupak ima zna?aj prethodnog pitanja za stranke glavnim postupaka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odlu?i o troškovima postupaka. Troškovi podnošenja o?itovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadokna?uju se.

Slijedom navedenog, Sud (osmo vije?e) odlu?uje:

?lanak 5. to?ku (a) Uredbe (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vije?a od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti treba tuma?iti na na?in da mu se protivi zakonodavstvo države ?lanice koje kao pretpostavku za ostvarivanje prava radnika na prijevremenu starosnu mirovinu nalaže da je iznos ostvarene mirovine viši od iznosa najniže mirovine na isplatu koje bi taj radnik imao pravo kad navrši zakonsku dob za umirovljenje na temelju tog zakonodavstva, pri ?emu se izraz „ostvarena mirovina“ mora tuma?iti kao da se odnosi na mirovinu koju je dužna ispla?ivati samo ta država ?lanica, a ne odnosi se na mirovinu koju bi navedeni radnik mogao ostvariti na temelju istovjetnih davanja koju je dužna ispla?ivati neka druga država ?lanica ili više njih.

Potpisi

* Jezik postupka: španjolski